

SIFIRIN TARİHİ

Matematikte bir şeyin yokluğunu temsil eden, kendi başına değeri olmayan bir rakamdır sıfır. Sıfır sembolü ile temsil edilir. Çarpma işleminde kendisiyle çarpılan sayı kaç olursa olsun sonuç sıfır olduğundan çarpma işlemi için yutan eleman adını alır. Toplama işleminde ise kendisiyle toplanan sayı kaç olursa olsun toplama etki etmediğinden etkisiz eleman adını alır.

Sıfır diğer rakamlardan sonra bulunmuştur. M.Ö. 700-500 yılları arasında Mezopotamyalılar astronomi metinlerinde sıfır anlamına gelen özel bir işaret kullanmışlardır.

M.S 2.yüzyılda Yunanlılar Batlamyos'un astronomi ile ilgili metinlerinde sıfır yerine geçebilecek içi boş ve yokluğu temsil eden bir işaret kullanmıştır. Ancak sıfırın ilk olarak ortaya çıkışı Hint matematiği ile başlamaktadır. Hint dünyasında bugünkü sıfır anlamındaki işaret kullanılmaya başlanmıştır.

İslam dünyasının meşhur matematikçisi Harezmi dokuz rakamla birlikte sıfırın da kullanılarak aritmetik işlemlerinin yapılışını anlatan eserini yazmıştır. Harezmi tarafından yazılmış bu eser halen Viyana Saray Kütüphaneleri'nde bulunmaktadır. Kendi el yazısını taşıyan bu eser 1143 tarihlidir. Cebirin kurucusu olarak da bilinen Harezmi'nin yazmış olduğu bu eser daha sonraları Latinceye çevrilerek bilim dünyasına sunulmuştur. Böylelikle M.S 1100 yıllarında Avrupa bilim dünyası sıfırı yaygın olarak kullanmaya başlamıştır.

Sıfır yokluğu temsil etmesinin yanında çoğu zaman da bir başlangıç noktası olarak kullanılır. Rakım hesaplanırken deniz seviyesinden yüksekliğin belirlenmesi noktasında sıfır bir başlangıç noktasıdır. Tamsayılar söz konusu olduğunda sıfırı ne pozitif bir tamsayı ne de negatif bir tamsayı kabul ederiz.

Sıfır bizim için bir mihenk taşıdır ve sayı doğrusu üzerinde sıfırın sağında ya da solunda bulunması dolayısıyla sayıları pozitif ya da negatif olarak adlandırılır

Sıfır için özel bir işaretin kullanılması ve onluk sayı sisteminin uygulanmasıyla matematiksel hesaplamalarda bir devrim olmuştur. Matematik işlemlerinin yapılması kolaylaşmış sıfırın bulunuşu matematikteki önemli gelişmelerin kapılarını aralamıştır.